

Thông tin về Thiên nhiên và Bảo tồn

Nguồn: Tài nguyên Môi trường

Số: 77

Ngày: 23/9/08

Săn đèn dưới đại dương

Làm nghề săn rắn độc trên cạn, trong rừng sâu đã khó, vậy mà tại các tỉnh Nam Trung Bộ, một số thợ săn cao thủ chuyển sang săn rắn độc (rắn đèn) dưới đáy đại dương. Vì cuộc sống mưu sinh nên họ phải chấp nhận đối mặt với nhiều hiểm nguy chết người. Đã có nhiều người mất mạng vì bị đèn bắt ngờ tấn công.

Sống chung với tử thần

Phải mất mấy ngày chúng tôi mới lần mò, tiếp cận được các thợ săn rắn độc dưới đáy đại dương lão luyện dọc miền duyên hải từ

Quảng Bình đến Phú Yên. Ông Lê Quang, một tay săn rắn độc được anh em đồng nghiệp ở huyện Sông Cầu, đặt cho biệt danh "sát thủ măng xà" mở đầu câu chuyện: "Hồi trẻ, tui chuyên đi đào hang săn bắt rắn hổ ở vùng rừng núi đèo Cù Mông. Mười năm về trước, rắn ở vùng này nhiều lắm, đủ các loại. Nhưng rồi săn bắt mãi nó cũng cạn kiệt nên mới chuyển sang bắt đèn biển". Mới đầu triển khai "chiến thuật" bắt rắn độc từ địa hình rừng núi xuống biển, thợ săn gặp rất nhiều khó khăn, bởi chưa xác định được đặc tính ăn ở, di chuyển của các loại rắn biển, rồi áp dụng kế mưu nào để tóm được những con rắn độc dưới đáy biển rộng mênh mông. "Nọc của đèn biển còn độc hơn cả rắn hổ mang, nó bấp một nhát là mình chết tươi tại chỗ. Qua nhiều lần khảo sát dưới rặng san hô, rong biển, tui mới xác định nơi cư trú và đi lại của loài đèn, cả ban đêm và ban ngày rồi quyết định "chơi" bằng điện, giống như dân đi rà cá trên các đầm, ao hồ", ông Quang nói tiếp.

Theo ông Quang, "trận địa"

đánh bắt đèn biển thường ở các hòn đảo xa đất liền hoặc bán đảo không có dân cư sinh sống, mỗi tổ săn đèn khoảng 3 - 4 người, trong đó có một thợ máy kiêm "quản đốc xung điện" ở trên thuyền. Dụng cụ chuyên dụng của thợ săn rắn biển gồm: Máy xung điện 220V, dây dẫn điện dài hàng chục mét, phía đầu có sợi dây nhôm nối với xung điện. Nếu phát hiện rắn đang đuối bắt mỗi hoặc ẩn mình trong các ngách đá, thợ săn đưa nhẹ cần điện đến sát rồi bấm nút. Ngay lập tức, con rắn bị điện giật đứt ra, không cựa quậy gì được. Thợ liền bơi nhanh đến vớt rắn vào bao buộc kỹ. Khoảng 10 phút sau rắn sẽ tỉnh trở lại bình thường. Trong nhiều vụ săn bắt rắn độc có những con to khỏe, mình bấm điện 3 - 4 lần nhưng nó vẫn không chết, còn chạy lung tung lao cả đến phía "kẻ thù". Với tình huống như thế, thợ săn phải dùng ngàm dự phòng "chiến đấu" để đâm chết. Nếu không hành động nhanh, đèn sẽ "khử" ngay thợ săn bằng nọc độc.

Công bằng mà nói, đánh bắt đèn là một nghề nguy hiểm, vì kế

mưu sinh mà người thợ săn - vốn là những nông dân hiền lành buộc phải sống chung với tử thần. Hơn thế, họ đâu ngờ rằng, đang từng ngày, từng giờ góp phần hủy diệt môi trường sống và làm cạn kiệt tài nguyên quý hiếm của biển. Đã đến lúc, các nhà chức trách và quản lý cần phải có quy định, chế tài cụ thể cho những dịch vụ thám hiểm, đánh bắt dưới đại dương.

"Hàng độc" không dễ kiếm

Hiện nay rượu Tây, rượu Tàu tràn ngập thị trường, rồi rượu giả lẫn lộn không biết đâu mà lẫn. Giới nhà giàu chuyển sang "gu" dùng hàng độc, đó là các loại rượu ngâm động vật hoang dã, quý hiếm, trong đó có đến biển. "Rắn càng độc, người mua càng thích. Mấy năm trước, hổ chúa được xếp vào hàng VIP, nay đào đâu ra loại đó? Đền biển đang lên ngôi, loại này chữa các bệnh xương khớp và bổ dưỡng sinh lực hay đảo để, chống uống vợ khen hay" - bà Hà, một "tổng đại lý rượu ngâm" trên tuyến Quốc lộ 1A, khu vực Nhật Lệ (Đồng Hới, Quảng Bình) xởi lời nói.

Tôi quan sát kỹ những thẩu rượu ngâm của bà Hà thấy toàn là rắn biển, giả vờ hỏi mua rắn đền còn sống với số lượng nhiều, bà không giấu giếm: "Rắn này rất độc nên em không dám để sống, lỡ sơ suất nó "nện" một phát kết liễu đời luôn". Tôi hỏi: "Mỗi tuần chị gom được bao nhiêu ký?". "Biển êm như mây tháng này bết cũng 20kg trở

lên. Cách đây 3 ngày, em mới bán thẩu rượu 4 con đền to với giá 4 triệu đồng cho ông khách Hà Nội. Hàng độc gặp khách "xịn" thì mình "chém" càng đẹp" - bà Hà nói.

Để củng cố lòng tin với khách, bà Hà dẫn tôi vào nhà mở tủ kem kéo ra 5 túi nylon đen đã qua sơ chế, đông thành đá. Bà vừa sắp xếp vừa ra giá: "Chỗ làm ăn lâu dài, em tính giá mềm cho anh. Loại nhỏ 175.000 đồng/kg, còn "hàng độc" mỗi con nặng 1kg thì 250.000 đồng. Nếu ngâm tại chỗ em "khuyến mãi" rượu Bàu Đá chính cống của Bình Định. Em đảm bảo 100%, anh đi hàng này ra Bắc sẽ xếp vào loại thượng đẳng, tha hồ mà kiếm ăn. Dân ngoài đó vào đây chỉ tìm độc đến "nồi" miền Trung thôi".

Thực tế, để tìm được một bình rượu đền "xịn" không dễ, nếu khách lạ, chắc chắn bị lừa. Tôi đã có dịp khảo sát một số chủ nhà hàng quen thân tại thị xã Sầm Sơn (Thanh Hóa) - một trong những đầu mối chuyên thu gom đến từ thành phố Đồng Hới (Quảng Bình). Thường, mỗi nhà hàng nhập đến về chỉ để được 2 - 3 ngày là phải tiêu thụ hết, nếu không đến sẽ chết, bởi chúng không ăn bất cứ loại thức ăn nào trong môi trường lạ. Vì vậy, đa số rượu đền trong các nhà hàng phần lớn là hàng ế, bị chết mới đem đi sơ chế, ngâm rượu. Mồi hay, nghề chơi cũng lắm công phu, nhất là các mồi chơi độc như món hàng quý hiếm tít dưới đáy đại dương này.

HOÀI NGUYÊN